

Motion till riksdagen 2022/23:2395

av Jessica Wetterling m.fl. (V)

med anledning av prop. 2022/23:119 Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att balanskravet för kommuner och regioner bör gälla över en konjunkturcykel och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

I propositionen föreslås att de resultatutjämningsreserver som regleras i kommunallagen (2017:725) ska ersättas med resultatreserver. Införandet av resultatreserver syftar till att kommuner och regioner ska ges större möjligheter att planera sitt sparande i syfte att nå en god ekonomisk hushållning. Det föreslås även att budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen och att revisionsberättelserna ska hållas tillgängliga för allmänheten på kommunens eller regionens webbplats. Det föreslås också att kravet på att besluta om särskilda riktlinjer för pensionsmedelsförvaltningen ska tas bort. Vidare bedömer regeringen att redovisningen av pensionsförpliktelser även fortsättningsvis ska ske enligt den nuvarande s.k. blandmodellen.

Vänsterpartiet välkomnar i huvudsak förslagen i propositionen och vi anser att regeringen överlag har gjort riktiga avvägningar i relation till utredningens förslag (En god kommunal hushållning, SOU 2021:75). Vi är dock kritiska till att regeringen inte tagit tillfället i akt att reformera det balanskrav som styr kommunernas och regionernas budgetar. Nedan utvecklar vi skälet till detta.

Balanskravet

Regleringen av balanskravet innebär en inlåsnings effekt, eftersom underskott som huvudregel alltid måste återställas, medan överskott inte kan användas för annat än att förstärka det egna kapitalet. Det egna kapitalet kan endast minskas om det finns medel i en resultatutjämningsreserv att ta i anspråk eller om det finns synnerliga skäl för att besluta om en budget som inte är i balans eller för att inte behöva återställa ett negativt balanskravsresultat. Balanskravets ettåriga karaktär innebär med andra ord en risk att kommuner och regioner bidrar till att förstärka konjunktursvängningar, genom att genomföra besparingar i sin verksamhet vid en konjunkturedgång och/eller att bygga ut den för mycket i en högkonjunktur, när skatteintäkterna är goda.

I propositionen föreslås bl.a. att resultatutjämningsreserverna ska ersättas med resultatreserver. Införandet av resultatreserver syftar till att kommuner och regioner ska ges större möjligheter att planera sitt sparande i syfte att nå en god ekonomisk hushållning. Vänsterpartiet välkomnar förslaget då vi anser att det går i rätt riktning. Vi anser dock inte att förslaget i grunden kommer till rätta med balanskravets inlåsnings effekter och dess procykliska karaktär. Det mest naturliga vore att balanskravet, likt saldomålet för den offentliga sektorn, gällde över en konjunkturcykel. En sådan ändring av balanskravet skulle enligt vår mening vara en mer ändamålsenlig reformering av balanskravet i syfte att få bort inlåsnings effekterna och förbättra kommunernas och regionernas planeringsförutsättningar.

Balanskravet för kommuner och regioner bör gälla över en konjunkturcykel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Jessica Wetterling (V)

Nadja Awad (V)

Tony Haddou (V)

Gudrun Nordborg (V)

Ali Esbati (V)